

Якісна мовна освіта у сучасному глобалізованому світі: тенденції, виклики, перспективи

**І Всеукраїнська науково-практична конференція
Сумський державний університет, спільно з УАКЛІП
23-24 листопада 2017 року**

23-24 листопада 2017 року Конгресс-центр Сумського державного університету – одного з провідних вищих навчальних закладів України – вітав учасників І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Якісна мовна освіта у сучасному глобалізованому світі: тенденції, виклики, перспективи». Її проведення ініціювала кафедра іноземних мов Навчально-наукового інституту бізнес-технологій «УАБС»

(під керівництвом доц. Гнаповської Л.В.) спільно з Українською асоціацією когнітивної лінгвістики і поетики та Всеукраїнською асоціацією з мовного тестування і оцінювання.

У списку установ, які долучилися до організації та участі в конференції, – Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, Інститут соціології Академії наук України, 17 закладів вищої освіти України, Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, 15 закладів середньої освіти м. Суми та Навчально-методичний центр управління освіти і науки Сумської міської ради. Географія учасників охопила 14 областей та 16 міст України, а спектр їх наукових і професійних інтересів варіював у межах таких напрямків роботи конференції:

- Освіта в епоху глобалізації: традиційна класика vs цифрові технології
- Полілог мов і культур у сучасному світі: виклики для професійної іншомовної підготовки
- Сучасні мовознавчі студії: діалог парадигм
- Школа та університет: синергія у навчанні іноземних мов
- Якісне оцінювання у системі іншомовної освіти: світові практики в українському контексті
- Українська мова як іноземна у контексті міжкультурної комунікації: методологія і методика навчання

У рамках конференції науковці (ті, хто вже має світове визнання, й ті, хто робить свої перші кроки в науці), викладачі-мовники університетів, учителі іноземних мов загальноосвітніх шкіл і студенти ЗВО України мали змогу обмінятися думками, обговорити питання, що є дискусійними, поспілкуватися неформально й встановити нові творчі й професійні зв'язки.

Усі небайдужі до долі сучасної мовної освіти в Україні стали учасниками потужного пленарного засідання, тематика доповідей якого зосередилася навколо актуальних проблем сучасної когнітології, культурології, перекладу, мовного оцінювання, освіти дорослих. Ключовими доповідачами, чиї ідеї спровокували не лише гарячі дебати на пленарному засіданні, а й жваве обговорення на секціях і під час неформального спілкування в кулуарах конференції, були дослідники, чиї імена добре відомі в Україні та далеко за її межами:

- *Воробйова Ольга Петрівна*, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської філології і філософії мови імені професора О. М. Мороховського Київського національного лінгвістичного університету, голова Української асоціації когнітивної лінгвістики і поетики (*«Кадзуо Ісігуро: там, де вертикаль зустрічається із горизонталлю (погляд когнітолога)»*);
- *Мартинюк Алла Петрівна*, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теорії та практики перекладу англійської мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (*«Дієво-ситуативна модель когніції як онтологія мови /мовної освіти»*);
- *Ребрій Олександр Володимирович*, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики перекладу англійської мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (*«Вироблення навичок системного і творчого мислення у перекладачів»*);

- *Некряч Тетяна Євгенівна*, кандидат філологічних наук, доцент, професор кафедри англійської філології і філософії мови імені професора О. М. Мороховського Київського національного лінгвістичного університету (*«Культура як складник фахової компетентності перекладача художніх творів»*);
- *Курбатов Сергій Володимирович*, доктор філософських наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу лідерства та інституційного розвитку Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України (*«Оцінка результатів навчання як складова системи забезпечення якості університетської освіти»*);
- *Квасова Ольга Геннадіївна*, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри методики викладання української та іноземних мов і літератур Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка, голова Всеукраїнської асоціації з мовного тестування і оцінювання (*«Mastering Language Assessments for University Classroom»*);
- *Миленкова Римма Володимирівна*, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Навчально-наукового інституту бізнес-технологій «УАБС» СумДУ (*«Неформальна освіта дорослих в Україні: status quo, перспективи та вплив на суспільство»*).

Учасники конференції також отримали цікавий і корисний практичний досвід під час тренінгів і майстер-класів, автори яких поділилися власним баченням того, як:

- навчити майбутніх філологів основ наукового письма англійською мовою (тренер – *Писанко Марія Леонідівна*, канд. пед. наук, доцент кафедри методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій Київського національного лінгвістичного університету);
- підвищити якість підготовки школярів до ЗНО з іноземної мови (тренер – *Українська Ольга Олексіївна*, канд. пед. наук, доц., докторант кафедри методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій Київського національного лінгвістичного університету);
- розробити якісні тестові завдання для оцінювання вмінь аудіювання (тренер – *Квасова*

Ольга Геннадіївна, канд. пед. наук, доцент кафедри методики викладання української та іноземних мов і літератур Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка).

Справжньою «родзинкою» конференції стала презентація

волонтерів Корпусу миру в Україні, молодих американських викладачів, Бенджаміна Стюарта (СумДУ) та Філіпа Квома (Тернопільський національний педагогічний університет), які поділились власним – доволі критичним – досвідом викладання англійської мови в Україні. А завершальна панельна дискусія «Мовна освіта в Україні: quo vadis і що робити?» логічно підбила підсумки роботи конференції, окреслила спектр викликів для мовної освіти, свідками яких ми є сьогодні, перспективи її розбудови та напрямки майбутніх досліджень.

Більш детально про конференцію можна дізнатися на сайті <http://gle.sumdu.edu.ua/>

(Інформацію підготувала Людмила Гнаповська)

ЛІТНЯ ШКОЛА З НАУКОВОГО ПИСЬМА: АКАДЕМІЧНА АНГЛІЙСЬКА БЕЗ КОРДОНІВ

**Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки, УАКЛІП**

14-16 вересня 2017 року

Якщо хтось думав, що академічне письмо – це невесело, а наука – це надто серйозно, щоб відволікатися на щебетання птахів навколо, на аромати лісу чи плюскотіння води в озері, той не був учасником Другої літньої школи УАКЛІП з наукового письма англійською мовою “Academic English for global audience”, проведеної 14-16 вересня 2017 року на теренах спортивно-оздоровчого комплексу Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки «Гарт».

Організаторами цього свята наукової думки стали кафедра англійської філології СНУ, Київський національний лінгвістичний університет та Українська асоціація когнітивної лінгвістики і поетики (УАКЛІП), Президентом і натхненником якої є професор Воробйова О.П. Масштаби цієї грандіозної події дійсно вражаючі! А їхню користь і прикладне значення важко переоцінити! Близько сімдесяти учасників з шістнадцяти областей України, серед яких були аспіранти і молоді науковці, досвідчені викладачі і відомі дослідники, проводили у спеціально облаштованих аудиторіях понад вісім годин щодня. Їхня мета полягала у прагненні навчитися писати свої

наукові праці таким чином, щоб їх можна було опублікувати в академічних часописах, котрі індексуються в найпрестижніших базах даних, як от Scopus та Web of Science.

При цьому все це непересічне наукове дійство відбувалося в райському куточку Волинського полісся, на березі чудового озера Світязь, даючи учасникам можливість вечорами та під час коротких перерв на каву насолоджуватися природою навколо. Екологія буття в дії! Зміст і насиченість занять змушували мозок «учнів» безупинно працювати, а навколишнє середовище в цей час налаштовувало їх на романтично-поетичний лад, не дозволяючи втомі взяти верх над ентузіазмом.

Воістину міжнародний склад лекторів та їхня майстерність дозволили вивчити тонкощі наукового письма в усіх можливих ракурсах і з усіх боків. До зіркової команди увійшли: доктор філологічних наук, професор кафедри англійської філології Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та автор англо-україно-російського словника-тезауруса наукових кліше Світлана Анатоліївна Жаботинська; доктор наук, професор Львівського національного університету імені Івана Франка, автор першого українського підручника з академічного письма англійською мовою "English Academic Writing for Students and Researchers" Тетяна Вадимівна Яхонтова; кандидат філологічних наук, доцент Національного університету «Києво-Могилянська академія», фахівець з проблем англomовної академічної риторики та письма Ярослава Романівна Федорів; доктор філології, професор Технологічного університету міста Ополе (Польща), член редколегії європейського наукового часопису "International Journal of Social Science Studies" та багаторічний рецензент журналів мовознавчого спрямування всесвітньо відомого видавництва наукової літератури Mouton de Gruyter Малгожата Халадевіч-Гжеляк; та старший консультант з питань вищої освіти британського Видавничого Дому Pearson (Велика Британія) Майкл Хадсон.

Показовим було те, що, незважаючи на власні експертні знання у царині лінгвістики і наукового письма, усі вищезгадані науковці з великою цікавістю поставилися до усіх запропонованих занять, із задоволенням відвідуючи лекції та семінари один одного. Цим самим ще раз продемонстрували своїм молодим колегам, що досконалість не має меж і незгасний інтерес до життя та жага до науки завжди залишає місце для допитливості і нових знань.

Абсолютними фаворитами і своєрідним символом Літньої школи стали... «гартівські» качки!!! Вони, неначе ті священні гуси з храму богині Юнони, що свого часу врятували Рим, скрізь супроводжували учасників тренінгів – від

конференц-зали до тераси з кавою, вносячи пасторальні нотки сільського гумору та рятуючи вишукану наукову подію високого ґатунку від зайвого пафосу та позірної поважності. Чудовому настрою та загальній позитивній тональності події не завадив навіть дощ.

Учасники повезли по своїх домівках, чия географія простяглася від Львова і Чернівців до Запоріжжя і Дніпра, ґрунтовні знання, незабутні враження, нові ідеї, гарні емоції та добру славу про Волинь і про

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, що надав нам усім можливість відчувати екологію науки – гармонію злиття природи і мислення, невимушеності та серйозності, молодечого запалу та обізнаної зрілості.

(Інформацію підготувала Валентина Ущина)

Із фондів бібліотеки ЦКСД

Концепты и контрасты монография

под. ред. Н. В. Петлюченко

Одесса : Издательский дом «Гельветика», 2017. 623 с.

СОДЕРЖАНИЕ

ПРИВЕТСТВИЕ

ПРЕДИСЛОВИЕ

ЕСТЬ ГОРОД, КОТОРЫЙ Я ВИЖУ ВО СНЕ... или немного «одесских вербальных изюминок»

Е.Н. Степанов

Городские концепты в полилингвокультурном портрете Одессы

РАЗДЕЛ I. МЕТОДОЛОГИЯ РЕКОНСТРУКЦИИ КОНЦЕПТА: НАСТОЯЩЕЕ VS БУДУЩЕЕ

Лингвокогнитивное настоящее концепта

О.О. Селіванова

Когнітивно-ономасіологічне підґрунтя концептуального моделювання

С.А. Жаботинская

Нарративные политические концепты: методика лингвокогнитивного анализа

А.П. Мартынюк

Индивидуальный концепт: природа и метод анализа

А.И. Приходько

Концепт и фрейм: пути решения проблемы

А.В. Ходоренко

Концепты и то, что о них не пишут...

Синергетическое будущее концепта

Л.С. Пухтовникова

Мегаконцепт СИНЕРГЕТИКА в общенаучной картине мира

T.I. Dombrovan

Synergetics: a Study of Complexity

Н.В. Таценко

Концепт у царині лінгвосинергетики: рівнева декомпозиція і циклічна адаптивна системність

РАЗДЕЛ II. УНИВЕРСАЛЬНЫЕ VS ЭТНОСПЕЦИФИЧЕСКИЕ КОНЦЕПТЫ: ЛИНГВОКУЛЬТУРНЫЕ КОНТРАСТЫ

Универсальные vs. фриквентальные концепты

І.О. Голубовська

«Матриця душі» у дзеркалі лінгвокультурних концептів (на матеріалі вербалізацій концепту ДУША/СЕРЦЕ в українській, англійській і китайській лінгвокультурах)

В.Я. Мизецкая

Ассоциативное поле пространственных концептов ЛЕВЫЙ и ПРАВЫЙ в лингвокультурных традициях индоевропейских народов

О.С. Колесник

Концепт-міфологема ГОРА у лінгвокультурах європейських етносів

O.Ch. Kshanovsky

The concept of DIMENSION in the Ukrainian, Persian and Azerbaijani languages

С.І. Терехова

Егоцентричне Я у парадигмах мови і свідомості (на матеріалі української, російської та англійської мов)

С.В. Форманова

Концепт ОБРАЗА як візитна картка етносу

І.Г. Саєвич

Семіотична опозиція ЖИТТЯ – СМЕРТЬ у слов'янських лінгвокультурах

И.В. Шамша

Концепт ВРЕМЯ как тройной синтез в «различии и повторении» Жюль Делеза

В.И. Мордвинцева

Концепт САРМАТЫ как культурно-исторический феномен в контактной зоне северного причерноморья

Славянские vs. германские концепты

О.В. Тищенко

Концепт НИТКА як артефакт і предметний символ у фразеологічному та паремійному контексті польської, української та англійської мов

В.Г. Таранець, І.В. Ступак

«Норманська» контрверсія як світ навиворіт: боротьба концептів

М.О. Шутова

Когнітивно-лінгвокомпаративна реконструкція етнокультурних стереотипів англійців і українців про національний характер

О.Е. Синявская

Концепт ДРУГ/FREUND в русской и немецкой лингвокультурах

Ю.О. Томчаковская

Манипулирование концептами CHARM/ЧАРІВНІСТЬ в английской и украинской лингвокультурах: быть обаятельным или не быть – это не вопрос!

Славянские vs. романские концепты

Е.В. Лесневская, С.Э. Оруджева

Цветобозначение как элемент концептуальной картины мира испанцев и украинцев: лингвокультурные контрасты

Ю.А. Фокша

Концепт PERFECCIÓN/ДОСКОНАЛІСТЬ в испанской и украинской лингвокультурах

РАЗДЕЛ III. КОНЦЕПТЫ VS НАЦИОНАЛЬНЫЕ ЛИНГВОКУЛЬТУРЫ

Концепты англоязычных лингвокультур

Л.В. Бордюк

Концепт ПОЗИТИВНЕ МИСЛЕННЯ у сучасній американській лінгвокультурі: ретроспекція і перспекція

Е.М. Музя

Концепт-топоним и реализация его этнокультурной составляющей в англоязычной лексикографии

О.В. Домніч

Запозичення лінгвокультурних концептів із індигенних систем у полінаціональну англійську мову

Концепты персидской лингвокультуры

О.В. Мазепова

Культурна схема ЗБЕРЕЖЕННЯ ОБЛИЧЧЯ у перській системі ввічливості

Концепты русской лингвокультуры

Г.С. Яроцкая

Концепт ТРУДОВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ в русском языковом сознании: историческая ретроспектива

Концепты украинской лингвокультуры

О.В. Яковлева

Національні символи як матеріальне вираження концепту СВІЙ/ЧУЖИЙ у контексті традиційного весільного обряду українців

Ж.В. Краснобаєва-Чорна

Концепт ЖИТТЯ: кореляція реальних та ірреальних шляхів (на матеріалі української фраземіки)

Н.Д. Коваленко

Концепт ПОРІГ у фразеології українських говорів

Н.В. Плотнікова

Концепт ВОДОХРЕЩЕ як теологічний складник зимового циклу народної календарної обрядовості українців (лінгвоконцептуальний аналіз)

А.К. Нестеренко

Семантичні варіації квантитативних концептів-дескрипторів в українській мові

РАЗДЕЛ IV. КОНЦЕПТЫ VS ДИСКУРСЫ

Концепты политического дискурса

Е.Л. Стрельцов

Концепты СОЦИАЛЬНОЕ ОДОБРЕНИЕ И СОЦИАЛЬНЫЙ ПРОТЕСТ как два источника и две составляющие части сложных социальных процессов в Великобритании, США и Французской республике

Н.В. Петлюченко

Контрасты немецкой и американской ХАРИЗМЫ (к столетию теории харизматического лидерства Макса Вебера)

Л.Л. Славова

Мовна особистість політика в аспекті концептуалізації

Ю.Ю. Коломиец

Предыдущая и современная идеологии: концепты и контрасты

Концепты масс-медийного дискурса

С.И. Потапенко

Синхронная реконструкция концептов в англоязычном масс-медийном дискурсе: между концептуализацией и категоризацией

Т. Кузнєцова

Методологічні засади дослідження цінносного потенціалу медіатексту

Е.В. Бондаренко

МЕМ И АНТИМЕМ в политическом медиа-дискурсе: опыт когнитивного моделирования

І.І. Пірог

ЛОГІКА VS. ЕМОЦІЇ: концептуалізація аргументації у німецькому медіадискурсі

Концепты юридического дискурса

О.С. Мельничук

Концепт і поняття МІСЬКА ПРАВОВА СИСТЕМА

М.В. Мамич

Концептуальний аналіз понять ПРАВДА/НЕПРАВДА (на матеріалі текстів судових промов)

О.О. Гридюшко

Ключові концепти адвокатського дискурсу у німецькій та українській лінгвокультурах

Концепты делового дискурса

Д.П. Шапран

Концепт ВІЙНА як джерело термінологічної метафоризації в українськомовному маркетинговому дискурсі

Л.П. Науменко

Вербалізація концепту ENTERPRISE в англійськомовному бізнес-дискурсі

Н.М. Демчук

Фреймова структура концептів маркетингової діяльності у французькій мові

Концепты художественного дискурса

А.В. Пронкевич

Концепт МЕЧТА в американском донкихотском дискурсе

С.В. Волкова

Концептуальні домінанти міфологічного дискурсу (на матеріалі амеріндіанських міфів, легенд і казок)

О.С. Маріна

Антиконцептність у сучасному англійськомовному поетичному дискурсі

Т.П. Беценко

Концепт як складник текстово-образної універсалії (на прикладі думового дискурсу)

В.О. Шастало (Турченко)

Актуалізація концепту СКРОМНІСТЬ у вікторіанському дискурсі

Н.О. Гриня

Контраст і його інтегративна стилістична функція в англійськомовному художньому прозовому дискурсі

О.В. Багацька

Наративне втілення концепту РІВНОВАГА в сучасному англійськомовному художньому дискурсі

О.В. Шумейко

Лінгвальні засоби репрезентації негативних базових емоційних концептів в американському англійськомовному художньому дискурсі

Концепты постмодернистского дискурса

О.А. Бабелюк

ПОСТМОДЕРНІСТСЬКА ЧУТТЄВІСТЬ: стиль життя, концепт чи прийом?

О.О. Гриняк

Центральні концепти та імплікати американської поезії модерну і постмодерну

В.И. Дуденок

Постмодернистские концепты философии религии

Концепты гендерного дискурса

О.В. Мальцева

Гендерний концепт СОЦІАЛІЗАЦІЯ СМІХУ: чому, як і задля чого сміються чоловіки та жінки

А.А. Марчишина

Концепти MAN/ЧОЛОВІК, WOMAN/ЖІНКА та QUEER/КВІР у постмодерністському художньому дискурсі

Н.П. Михайлюк

Зоонимы как средство персонификации и гендерной идентификации в английских и украинских авторских сказках: О. Уайльд vs. И. Франко

Н.М. Шкворченко

ДІЛОВА ЖІНКА vs. ДІЛОВИЙ ЧОЛОВІК: боротьба двох концептів в англomовному офіційно-діловому дискурсі

РАЗДЕЛ V. КОНЦЕПТЫ VS АВТОРСКАЯ КАРТИНА МИРА

О.П. Воробйова

Концепт НАДБАННЯ/ВТРАТА в контексті художньої семантики

О.Ю. Карпенко, В.В. Серебрякова

Онімійний концептуальний простір циклу романів С. Мейер «Сутінки»: асоціативний експеримент

Т. Карабович

Авторська картина світу у творчому дискурсі нью-йоркської групи: концепт існування у багатокультурності

О.О. Смольницька

Міфологізм ЕРОСУ у вибраній творчості Віри Вовк: зіставлення з іншими культурами

О.Я. Дойчик

Концепти PARENT та CHILD в ідіостилі Джуліана Барнса

І.Б. Циганок

Ключові концепти ЖИТТЯ ТА СМЕРТЬ у поетичному дискурсі Ліни Костенко

І.М. Заремська

Інтерпретація лінгвокультурного концепту НАЦІЯ у творчості Ліни Костенко

О.В. Федорова

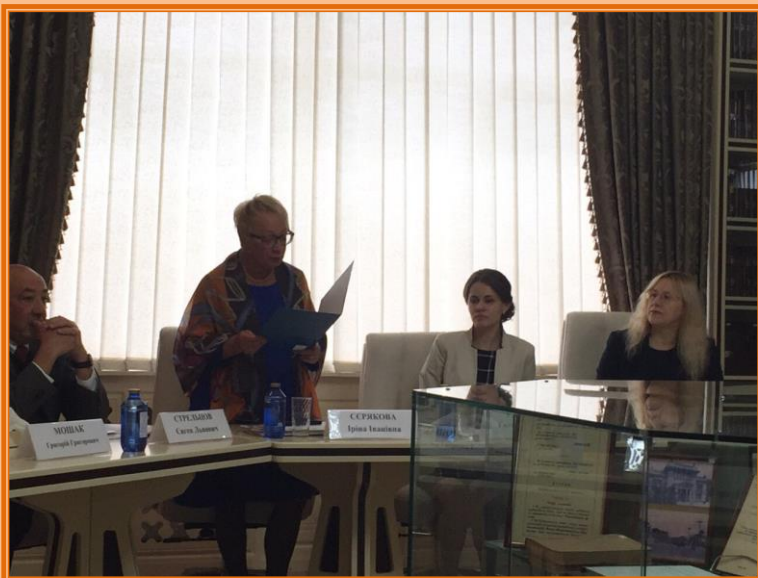
Концептуальний вимір художнього образу маленької людини як відображення індивідуально-авторських картин світу О. Генрі та Дж. Джойса

СПИСОК ИЛЛЮСТРАЦИЙ

АВТОРСКИЙ КОЛЛЕКТИВ

ИМЕННОЙ И ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКИЙ УКАЗАТЕЛЬ

***ПАРАЛЕЛІ ТА КОНТРАСТИ:
МОВА, КУЛЬТУРА ТА КОМУНІКАЦІЯ***
Всеукраїнська науково-практична конференція
та презентація монографії
Національний університет «Одеська юридична академія»
27 жовтня 2017 року

27 жовтня 2017 року відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «ПАРАЛЕЛІ ТА КОНТРАСТИ: МОВА, КУЛЬТУРА ТА КОМУНІКАЦІЯ», де було презентовано колективну монографію «КОНЦЕПТИ ТА КОНТРАСТИ». Проведена конференція та колективна монографія присвячені 20-річчю Національного університету «Одеська юридична академія» та 170-річчю Одеської школи права, які об'єднали науковців різних галузей лінгвістики та правознавства для живого обговорення

питань, що стосуються пошуку спільного та відмінного в мові і різних типах дискурсу – політичному, мас-медійному, правовому, перекладацькому тощо.

Роботу конференції відкрили: проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія» Г. О. Ульянова, проректор з навчально-виховної роботи та міжнародних зв'язків Київського національного лінгвістичного університету, професор І. І. Серякова, заступник декана факультету міжнародно-правових

відносин Національного університету “Одеська юридична академія”, доцент М. Ю. Кацин, представник німецького конгресу профілактики злочинності в Україні, професор Г. Г. Мошак, завідувач кафедри іноземних мов № 2, професор Н. В. Петлюченко.

Під час урочистого відкриття конференції доктор філологічних наук, професор Н. В. Петлюченко та доктор юридичних наук, професор Є. Л. Стрельцов презентували міждисциплінарну монографію “КОНЦЕПТИ ТА КОНТРАСТИ”. У колективній монографії представлено підсумки досліджень у галузі контрастивної лінгвоконцептології, підготовлені авторським колективом лінгвістів, юристів, політологів, філософів, істориків і літературознавців. Визначення концептуальних і лінгвокультурних контрастів виконано на матеріалі азербайджанської, англійської, іспанської, китайської, німецької, перської, польської, російської, української та французької мов.

У конференції взяли участь як знані професори і доценти, так і аспіранти та молоді науковці. До дискусії Всеукраїнської конференції залучилися близько 60 учасників із різних вишів України. Серед них Національний університет «Одеська юридична академія», Міжнародний гуманітарний університет, Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Військова академія, Київський національний лінгвістичний університет, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Запорізький національний університет, Хмельницький національний університет, Харківська національна академія фізичної культури, Мелітопольський державний педагогічний університет ім. Богдана Хмельницького.

Для участі в конференції приймалися тези доповідей українською, російською та англійською мовами. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції були опубліковані окремим збірником, який вийшов з друку до початку роботи зібрання. У збірнику матеріалів містяться дослідження проблем порівняльно-історичного, типологічного, зіставного, міжкультурного, контактного мовознавства, юридичної лінгвістики, перекладу та теорії комунікації.

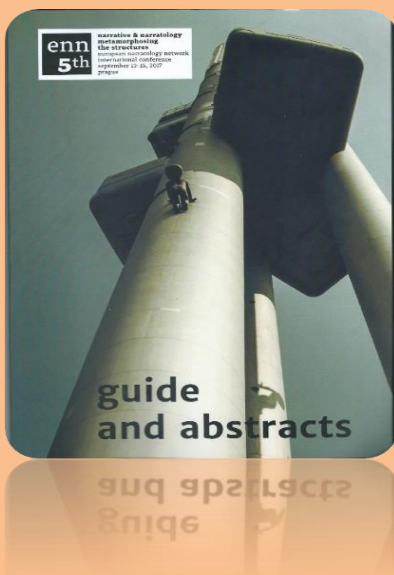

(Інформацію підготувала Н.В. Петлюченко)

УЧАСТЬ У ЗАРУБІЖНИХ КОНФЕРЕНЦІЯХ

Конференція *NARRATIVE AND NARRATOLOGY: METAMORPHOSING THE STRUCTURES*

м. Прага, Чеська Республіка
13 – 15 вересня 2017 року

Конференція *NARRATIVE AND NARRATOLOGY: METAMORPHOSING THE STRUCTURES* ставила за мету об'єднати дослідників з різних галузей знань для обговорення новітніх досягнень у вивченні наративу. У фокусі особливої уваги були питання історії розвитку наратології, проблематика історичної поетики в наративній перспективі, ключові питання когнітивної та трансмедійної наратології, а також зв'язку між наративом і структурою тексту.

Конференції передував семінар з питань когнітивної наратології для аспірантів і докторантів, який проводила відома німецька дослідниця Моніка Флудернік.

Основними напрямками обговорення на конференції були:

1. Теорія й методологія вивчення наративу: від переднаратології до постнаратології
2. Історична поетика в наратологічній перспективі
3. Когнітивна наратологія сьогодення
4. Сучасні проблеми трансмедіальної наратології
5. Структури й наративи

Пленарні доповідачі:

Перша пленарна доповідь була представлена професором Вольфом Шмідом (м. Гамбург, Німеччина). У своїй доповіді "From Shklovsky's "Defamiliarization" to Mučkařovský's "Semantic Gesture"" професор В. Шмід зробив ретроспективний аналіз розвитку наратології та становлення й розуміння її ключових понять, акцентуючи увагу на зв'язку формалістського й структуралістського підходів з ученням Аристотеля.

Проблематику когнітивної наратології, розглянуту в аспекті комунікації між автором і читачем за посередництва матеріальних об'єктів, що змінюють сам наратив, доповнюючи його новими подіями, фактами, артефактами, було висвітлено у доповіді Марії-Лаури Райан (м. Боулдер, Колорадо) "Toward an Object-Oriented Narratology: On the Material Turn in Contemporary Fiction".

На прикладі креативної книги-футляра "S." Дж.Дж. Абрамса і Д. Дорста, до якої увійшла друкована книга В.С. Стракі "Корабель Тесея" з усіма предметами, уміщеними між сторінок цієї книги, М.-Л. Райан показала, як пересувні об'єкти (вкладені фотографії, географічні мапи, листи, картки, газетні фрагменти) стають фізичним наповненням наративу і впливають на його сприйняття в

авторській і читацькій перспективі.

Про можливості трансформацій оповіді під впливом іншого наративу йшлося у доповіді "How Dual Narrative Movement Can Metamorphose or Extend Narratology" професора Ден Шен (Пекінський університет, Китай). Дослідниця говорила про те, що в численних художніх наративах спостерігається розвиток паралельного наративу, побудованого на контрасті відносно основного наративу. Такий подвійний наративний рух, якому Д. Шен дала визначення "covert progression" (прихована прогресія), розгортається паралельно до основного сюжетного розвитку тексту. На матеріалі творів К. Менсфільд "Psychology" і "Revelations" та Е.А. По "The Tell-Tale Heart" Д. Шен проілюструвала функції подвійного наративного руху у зміні або поширенні моделей фокалізації, структури подій, імпліцитного й ненадійного автора.

У межах конференції було також проведено круглий стіл, на якому В. Шмід, Дж. Пір, П.К. Хенсен, а також всі присутні обговорювали сучасні проблеми наратології та визначали шляхи її розвитку як окремої галузі.

На засіданні круглого столу відбулася презентація нової книги – колективної монографії "Emerging Vectors of Narratology", до якої увійшли результати досліджень провідних сучасних наратологів.

Згідно із зазначеною проблематикою на конференції працювало 5 тематичних секцій, на яких науковці з Чехії, Польщі, Італії, Франції, Іспанії, Естонії, Фінляндії, Канади, Мексики, України, Росії, США, Китаю, Данії, Австрії, Великої Британії, Туреччини та інших країн представили свої наукові доробки.

Кожна наукова подія залишає свої незабутні враження і народжує нові знайомства. Для мене цього разу це було спілкування з професором Вольфом Шмідом та його

дружиною. Сподіваюсь на нові зустрічі з ними в Україні.

(Інформацію підготувала С.В. Волкова).

Згадуємо наших учителів

Редакція бюлетеня запрошує всіх науковців подавати спогади про своїх вчителів – визначних учених

**Адреса редакції
Бюлетеня**

cognitive1linguistics@gmail.com

Над випуском працювали

Головний редактор

О.П. Воробйова (КНЛУ)

Редактор-упорядник

С.І.Потапенко (НДУ ім. М. Гоголя)

Технічне забезпечення

І.В. Білоцерківська (НДУ ім. М. Гоголя)